

De ziel der vissen

El alma de los peces

Antonio Gómez Rufo

Gómez Rufo zei eens: 'de eretitel 'schrijver uit Madrid' is de hoogste onderscheiding die ik me kan wensen.' In Madrid is hij als een vis in het water. Hij werd er in 1954 geboren en is er altijd blijven wonen. Tijdens zijn rechtenstudie aan de Complutense-universiteit was hij actief in de linkse studentenbeweging en aansluitend werkte hij op een advocatenkantoor. Zijn inspiratoren waren mensen als de cineast Luis García Berlanga en de politici Raúl Morodo en Enrique Tierno Galván. Vanaf 1976, na de dood van Franco, bewoog Antonio Gómez Rufo zich op verschillende terreinen tegelijk. Hij werd onder meer lid van het eerste gekozen parlement, directeur van het hoofdstedelijk centrum voor cultuur en medeoprichter van verschillende organisaties op het gebied van internationale samenwerking. Bij al deze activiteiten vond hij ook nog tijd om te schrijven, maar pas vanaf 1995 wijdde hij zich daar fulltime aan. Momenteel is hij vicevoorzitter van de Spaanse schrijversbond ACE. Verschillende van zijn verhalen zijn te beschouwen als hommages aan zijn stad.

Het oeuvre van Gómez Rufo omvat achttien romans, drie biografieën, een toneelstuk, zes verhalenbundels, enkele film- en tv-scripts en vele essays en artikelen. In 2005 werd hij voor de roman *El secreto del rey cautivo* geëerd met de prijs *Fernando Lara de Novela*. Met *El alma de los peces* werd hij in 2002 finalist voor de *Premio Nacional de Narrativa*. Het enige tot nu toe in het Nederlands vertaalde werk van Gómez Rufo is *De ziel der vissen*.

Spaanse editie:
Muchnik Editores
ISBN 84-766-9453-4, 2001

Nederlandse vertaling:
Gerard Groen
Uitgeverij De Prom
ISBN 90-6801-646-6, 2001
159 pagina's

Dit boek, waarvan de titel verwijst naar een oeroude legende over een ooit oppermachtige Vis-God, speelt zich af in de laatste decennia van de negentiende eeuw. De hoofdpersoon, Bruno Weiss, groeit op in een dorp in Oostenrijk waar het altijd ijzig koud is en de enige werkgelegenheid bestaat uit die in bruinkoolmijn en een fabriek van houten sleden. Zijn vader, een wiskundige, probeert zijn zoon de magie der getallen uit te leggen. Omdat hij de kleinburgerlijke sfeer haat, trekt hij na de dood van zijn ouders weg uit het dorp. Na een oriëntatiereis door Europa keert hij ontgoocheld terug: nergens vond hij iets van waarde. Wel slaagt hij erin, de 'wetten' van het roulettespel te ontraadselen en vervolgens door zijn rijkdom de absolute macht te verwerven in het dorp, waarna hij het tot zelfvernietiging aanzet. Zijn plan is deze 'nieuwe sociale orde' te vestigen in Europa en het daarna als een feniks uit zijn as te laten verrijzen. Deze laconiek geschreven korte roman is te beschouwen als een allegorie over de ziel van een fascistisch leider. Het is een zwartgallig, maar boeiend boek vol metaforen. De Nederlandse vertaling is getrouw, maar op veel plaatsen wel wat erg letterlijk en daardoor niet zo soepel.

Heleen Peeters, 14 oktober 2009